

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Gyáva meghunyászkodás.

Pécs, 1901. aug. 16.

Megütközés nélkül is vesztett ügye van az olyan hadseregnek, amely önbizalom nélkül indul háboruba. Mit használ a tehetségben, emberanyagban rejlő erő, ha azt nem ismerjük fel magunkban s az ellenséget mindig félelmesebbnek, magunkat meg mindig gyengébbnek látjuk a valóságnál.

És mit szóljunk arról a hadvezérről, aki önmaga fest rémképeket katonái elé az ellenség hadverő erejéről s a saját seregének gyenge tehetetlenségéről, csak azért, hogy ezt dicstelen megadásra bírja? Nemde, az ilyen hadvezérnek hazaáruló a neve, testének a bitó, emlékének az örök gyalázat a méltó jutalma!

Ilyféle gondolatok tolulnak önkéntelenül is az ember agyába, mikor végig tekint azon a mindent elközösítő politikán, a mely állami önállásunk leglényegesebb kellékeit áldozza föl annak a hamis tannak, hogy nem vagyunk elég erősek a világ színpadán valóban önálló s minden irányban független államként szerepelhetni, mint ezt a függetlenségi párt óhajtaná, melynek tanait ezért veszedelmeseknek, a közönséges politikát pedig a politikai érettség legékesebben szóló bizonyítékának szokták hirdetni az ebből élő sajtóorganumok.

Bevallják ezek is, mert hasztalan is tagadnák, hogy Magyarországnak megvan a joga a teljes állami önállósághoz, de arra tanítják a nemzetet, hogy erről gyáván mondjon le s ezt azzal iparkodnak a bölcs előrelátás mezébe öltöztetni, hogy önmagunkat tennék tönkre, ha megszereznök a magyar nemzeti hadsereget, a magyar állam saját külképviseletét, ha gazdaságilag emancipálva magunkat minden idegen befolyás alól, magunk állapítanók meg a saját területünk vámpolitikáját s állítanók föl magunknak jegybankot.

A parlamentben s a sajtóban azzal iparkodnak a nemzeti erő hűtlen sáfárai a nemzetet megingatni önbizalmában, hogy közös hadsereg, közös költségviselet nélkül egyszerre kipottyannánk nagy hatalmi állásunkból s menten fölfalna bennünket kívülről a muszka, belülről az oláh, tót, szerb, horvát; ha pedig megcsinálnók a külön vámterületet, menten elveszitenók nyersterményeink kiviteli piacát s megfulnánk a saját zsirunkban, önálló jegybankról meg ne is álmodozunk, koldusok vagyunk mi ahhoz.

És a gondolkozni nem szeretők, meg a mostani állapotokból hasznot húzók hitelt adnak ezeknek a rémképeknek s terjesztik tovább a gyáva meghunyászkodás demoralizáló tanait. Pedig hát hol van az megírva, hogy a hadsereg közös-

ségének megszűntével Ausztria és Magyarország ne maradhatnának szövetségesek s hogy egy esetleges muszka inváziót a különvált osztrák hadsereg ölbe rakott kezekkel szemlélne; hisz az orosz invázió első sorban is az osztrák területet veszélyeztetné. Az meg már rég meghazudtolt frázis, hogy győzelemre csak olyan egységes haderő képes, mint a mi közös hadseregünk. Hisz akkor merő oktalanság lenne a különböző államok szövetkezése kölcsönös védelemre, mert a mi közönséges teoriánk szerint önálló külön hadseregek képtelenek eredményes együttes akcióra.

A mi pedig a saját belső ellenségeinket illeti, azokkal az önállóvá lett magyar állam sokkal könnyebben tudna elbánni, mint a bécsi pórázon tartott kormányaink, hiszen, hogy a magyarországi nemzetiségek, meg a horvátok ellenségeink lettek, annak is csak az Ausztriával való áldatlan közjogi viszonyaink az okozói.

A magyar állam megrontására irányuló minden törekvésüknek az ad különös súlyt és erőt, hogy azokat Bécsben szívesen látják, sőt — úgy suba alatt — tetteleg elő is mozdítják; míg idehaza a magyar kormányok nem merik a nemzetiségek államellenes üzelmeit erélyes kézzel elfojtani, hanem paktálnak velük, hogy osztrák gyarmati viszonyunkat s ezzel a saját hatalmukat továbbra is föntarthassák.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A csodadoktor.

A „Pécsi Figyelő” számára németből fordította:

Unatyinszky Leona.

(Folytatás és vége.)

Egy hatalmas lakoma után összegémberevedve s jajgatva feküdt pamlagán

— Schasem eszem többé. Legalább is pástétomot nem — mondá szitkozódva. — Két óra múlva a színházban kell lennem, hogy Hugó Viktor legújabb drámájáról kritikát írassak. De az lehetetlen, hogy én, mint bíráló ma kötelességemnek eleget tehessek. — Hisz a fájdalom már szinte elviselhetetlen. Oh, ez a gyomorgörcs. Hát nincs ez ellen segítség?!

Sopánkodva lépett a csengő után, — inasa belépett.

— Antal, gyorsan egy orvost. Ki nem bírom ezt a gyomorgörcsöt.

— Oh uram, ne busuljon én is ép úgy voltam a minap, de a csodadoktor segített rajtam; majd hozok én tőle gyógyszert rögtön, mert ő ugyan nem jön a házhoz.

— Ki az?

— Az öreg török doktor Jusszuf Szolimán, ő rendelt nekem is porokat és csoda, hogy mily gyorsan használt.

— A sintér hordjon el, micsoda törökről beszélsz? . . . Jaj! . . .

— Egy tudós csodadoktor az uram, bigyjen szavaimnak, itt lakik egészen a közelben.

— Jó, jó — végy magadhoz egy öt frankost és szaladj hozzá, mondd neki, hogy elrontottam a gyomromat ettől a haszontalan pástétomtól, de gyorsan, gyorsan, mert ki nem álom.

Antal elsietett s nemeokára visszatért.

— Itt vannak a porok; három kis csomagocská egy dobozban.

— Add ide!

A gyógyszer kitünőnek bizonyult. Janin nemeokára jobban érezte magát s a színházba ment, hogy fontos kötelességének eleget tegyen.

— A te török doktorod csakugyan jó segítő a szükségben — mordá a következő napon szolgájának.

— Hogyan néz ki?

— Tiszteletreméltó aggastyánnak.

— Beszél-e franciául?

— Egész folyékonyan; különben mint mondá nagy élvezettel olvassa az ön műveit uram, és színházi bírálatait.

— Lehetséges ez?

— Igen. Ő maga mondta ezt nekem.

Nagy tisztelője önnek uram — én is örültem, hogy az én gazdám még Törökországban is olyan híres ember. Megvallom, hogy eddig azt nem is hittem volna.

— Magam sem gondoltam — mondá őszintén Janin, kinek azonban igen hízelt a gondolat . . .

— Valóban kíváncsi vagyok az öreg doktorra, — tán illenék is meglátogatnom. Ugy-e bár Konstantinápolyból való?

— Igen.

— Tán ismeri is az udvari méltóságokat, avagy magát a szultánt.

— Azt hiszem igen.

Hm. Ez idővel hozhat nekem egy magas érdemelet — török részről.

E gondolatától felvillanyozva, még az nap délután meglátogatta a konstantinápolyi csodadoktort, kire akkor — éppenséggel senki sem várákozott.

Az előszobában Ali Mustapha ült.

— Janin ur! — mondá ő élénken, midőn a kritikust megpillantá.

— Hogyan? Ön ismer engem? — kérdé ő meglepetve.

— Ki ne ismerné a jeles színmű bírálót Párisban.

— Hogy hívják önt derék muzulman?

— Ali Mustaphának.

— Ön szolgája ugy-e bár a török orvosnak?

— Igen. Legközelebb pedig apósa leszek.

— Ah! hisz ez valami érdekes, pikáns dolog. Minő különös! Igazán érdemes anyag a kidolgozásra. — De hogy van az, hogy ön nekem oly ismerősnek látszik; hajlongása, — szép beszéde — a gesztusok . . .

— — — Néhanyszor már megkritizálta ezt uram, még pedig azzal hizeleggetek magamnak, hogy — előnyömrre. Ugyan én tulajdonképen Girardet Cölesztin vagyok, — az ön alázatos szolgája.

— Ah, hisz ez mulatságos; nagyszerű! — Csakugyan, ön szokott jeles tehetségével játszani legújabb szerepét.

Hiszen ha igaz lenne, hogy az ön-állóvá lett Magyarország a nemzetiségek ellenséges törekvéseit leküzdeni nem tudná, akkor a nemzetiségek lennének az elsők, akik a függetlenségi eszmék szolgálatára sietnének, mert a résztjósó kormányparti baglyok huhogása szerint akkor könnyűszerrel darabolhatnák fel hazánkat. A valóságban azonban azt tapasztaljuk, hogy a nemzetiségi vidékek liferálják a mostani kormányoknak többségük zömét, a magyarországra fenekedő horvátok pedig a legbiztosabb támaszai a magyar országgyűlésen mindazoknak a javaslatoknak, a melyeknek célja Magyarország teljes beolvadását az egységes osztrák öszszbirodalomba előkészíteni.

Hát a gazdasági közösséggel ugyan mit értünk el? Azt, hogy nyersterményeink értékesítésénél csakugyan ki vagyunk szolgáltatva Ausztria kényének-kedvének; iparunk, kereskedelmünk pedig osztrák rab szolgaság járma alatt nyög. Hisz ebben a közösségben még arra is képtelenek vagyunk, hogy a német szövetséges részéről gazdaságunkat fenyegető veszedelem ellen hatályosan védekezhessünk, mert Németországot nem birhatjuk rá kedvezményes ipari vámtételek engedélyezésével a mi nyersterményeink bevitelének kedvezményezésére; sőt még az agráriusok által javasolt áthárítást a Balkánállamokra sem vihetjük keresztül, mert Ausztria nem tűri meg a Balkánállamok nyersterményeinek kiszorítását a közös vámterületről, mivel ezek az osztrák iparcikkek kiszorításával válaszolnának a mi agrárvámjainkra.

Festett rémképek hát mindazok a veszedelmek, a melyek bekövetkeztét a kormánypárton Magyarország önállósítása esetére jósolgatják. A valóság az, hogy ezek a jó urak a saját pecsenyéjüket féltik a porba hullástól abban az esetben, ha a nemzet követelni találná az őt meg-

illető önállóságot. Tehetetlenséget szuggerálnak tehát neki, hogy ereje öntudatára ne ébredjen s képzelt veszedelmek előtt gyáván meghunyászkodjék.

Mi lett volna Magyarországból, ha 1848 ban, vagy 1861-ben a mai többség ült volna az országgyűlésen? Ezek kézzel-lábbal is kaptak volna az októberi diploma után, mint most kapnak a delegátusi megbízatáson s legfőleg azok zúgolódtak volna egy kicsit --- persze csak a folyosón, meg buffetben --- a kiknek nem jutott volna hely a kibővített Rajxrában.

Azt hiszik ezek a jó urak, hogy nekik egészen szabad már a vásár, mert a hipnotizált nemzet soha sem fog felocsudni lethargikus álmából; pedig hát az álom nem tarthat örökké s jaj az egereknek, meg a patkányoknak, ha az oroszlan fel talál ébredni!

Báró Fejérváry Géza jubileuma.

Pécs, 1901. augusztus 16.

Tegnap, augusztus 15-én volt ötven esztendeje, hogy báró Fejérváry Géza 1851. aug. 15-én a pécsi gyalogezrednek, mely akkor *Ferenc Károly* főherceg nevet viselte, hadnagya lett. Ötven év alatt a kis hadnagyból tábor-szernagy s Magyarország honvédelmi minisztere vált. 1859 ben végigküzdötte az olasz hadjáratot, mint vezérkari százados s hősiességéért kapta huszonhatéves korában a *Mária Terésia*-rendet és a *magyar báróságot*. A király szárnysegéde lett ezután s a porosz háborúban már a hadvezetőségben szerepelt. Königrätz után már nem volt számára tér, hogy mint katona kitüntesse magát. 1872-ben átlépett a honvédséghez, mint a pozsonyi 25-ik honvéddandár parancsnoka s *Lónyai Menyhért* meghívta a honvédelmi miniszteriumba államtitkárnak s 1884. október 28-án lett honvédelmi miniszter.

A király a jubiléumhoz *legfelsőbb kérés*rel intézett, melyet a hivatalos lap tegnapi száma közöl. A kéziratban, mely rendkívüli me-

leg hangon van tartva, a király örömet fejezi ki azon, hogy a báró *Fejérváry* ismét visszanyerte egészségét, mely — ugymond — örvendetes ugy reá, mint a hazára, melynek ő a legjobbjai közé tartozik. A kézirat megemlíti, hogy a báró mint fiatal tiszt a legmagasabb katonai kitüntetést nyerte el vitézségeért és életpályája mutatja, hogy erre rá is szolgált. Elismerőleg nyilatkozik a magyar honvédség fejlesztése körül szerzett érdemeiről és annak a reményének ad kifejezést, hogy a Gondviselés még sokáig meg fogja tartani erőben és egészségben. *Végül örömmel tudatja a király, hogy a Szent István-rend nagykeresztjét adományozza neki.* A kézirat Eisenerzből augusztus 12-éről van keltezeve.

A jubiléum elé a honvédelmi miniszterium palotájában tegnap délelőtt vonultak fel a küldöttségek. Az első küldöttség a *honvédség, csendőrség és a honvédelmi miniszterium tisztikarának* nagy képviselője volt, mely teljesen megtöltötte a honvédelmi miniszterium nagytermét. Ezt a küldöttséget *József* főherceg, a m. kir. honvédség főparancsnoka vezette, a ki *Köburg Fülöp* herceg és *Klobucsa* császár honvédségi adlátus kíséretében érkezett. *József* főherceg a jubiléumhoz intézett beszédében többek között a következőket mondotta:

„Nagyméltóságú uram! A midőn a honvédségbe lépett, az még nagyon gyenge lábakon állott, csak kezdő volt, egészen gyermekkorát élte. Akkor nagyméltóságod mint dandárparancsnok állt a mi sorunkban, de nemsokára rá ő felsége megismerve nagyméltóságod tettejét, telemelte a miniszteriumba, mint államtitkárt és az naptól fogva a m. kir. honvédség egy új aerába lépett. Nem soká tartott azután, hogy ő cs. és apostoli kir. felsége nagyméltóságodat miniszterre emelte és azóta fokról-fokra fejlődött a honvédség és jelenleg harc képes csapatokat mutat fel. És ez nagyméltóságodnak érdeme, a ki nem ismert éjjelt-nappalt, a ki buzgón működött mindig és erélylyel látott utána, mert bizony mikor átvette, akkor igen győnge lábon állottunk és akkor igen kezdetleges volt a honvédség.“

A cs. és kir. *kösös hadsereg küldöttsége* tisztelgett ezután a jubiléumnál *Lobkovits* Rudolf herceg hadtestparancsnok vezetése alatt. *Lobkovits* herceg üdvözlő szavaira a honvé-

— Engedje, meg uram, hogy bemutat-hassam leendő vőmnek, a tudós Jusszuf Szolimán doktornak. Persze, eszünkbe sem jut az éleslátó író is megcsalni, sőt ellenkezőleg beavatjuk titkunkba s egészen az ön kegyelmére bizzuk magunkat.

Bevezette dr. Jusszuf szobájába s őt, mint dr. Bernard Róbertot leleplezte.

Janinnak módfelett tetszett a komédia, mely — szerinte — éppen a párisiaknak való volt.

— Aeskulápra mondom, ez eszme igazán kitűnő, s ha tehetségem volna hozzá, jó kis vigjátékot írhatnék belőle. Azonban drámai művek írásához nem, — csak azok megbírá-lásához értek, tehát majd csak egy kis ismer-tetért fogok írni a konstantinápolyi Jusszuf Szolimán csodadoktor urról és annak érdemes szolgájáról, a hűséges Ali Mustapháról; remé-lem nincs ellene kifogásuk.

— Sőt ellenkezőleg. Szerencsénknek tartjuk; de ugy-e bár nem fogja titkunkat elárulni?

— Oh nem! Én nem vagyok semmi jó tréfának elrontója. Inkább rajta leszek, hogy az egész dolgot még sokkal kalandosabb s regényesebb színben tüntessem fel.

Még soká társalgott együtt a három uri ember, — mig végre Janin távozott.

— No most már minden rendben van, — mondá Girardet. — Nagyobb reklám el sem képzelhető, mint a minőt Janin cikke csinálni fog.

Az ő vidám, humoros hangján írta meg Janin, a szerencsésen kurált rettenetes gyo-

morgócsát, hozzácsatolva egy kimerítő tudósítást a konstantinápolyi Jusszuf Szolimán csodadoktorról, ki a St.-Honoré utca 31. sz. alatt lakik.

A lapok már másnap hozták s a közönség érdeklődni kezdett a csodadoktor iránt, kit a szellemes közkezdveltségű író annyira fölemelt.

Az előkelő világ figyelmes lett a török doktorra, — a nyilvános kíváncsiság felébredt — s a páciensek csak úgy özönlöttek. Szóval: Jusszuf divatba jött. S a doktor, ki Párisban divatba jön, elmondhatja magáról, hogy megalapítá szerencsésjét.

Reggeltől estig jöttek mentek a látogatók a csodadoktorhoz, hogy tanácsát kikérjék stb. és Ali Mustaphának elég tenni valója volt.

A pénz csak úgy omlott a kasszába; s nemcsak ezüst öt frankosok, hanem tíz-husz frankos arany pénzek is.

A többi párisi orvosok megirigyelték az öreg csodadoktor bő aratását. Egy kis összeküvést rendeztek ellene; — hogy vajjon van-e neki joga „Dr. med.“ aláírást használni.

Ha nem, akkor egy közönséges csalóval van dolguk, kit nekik kötelességük leleplezni. Természetesen csak a szegény megcsalt publikum érdekében.

Ez iránt érintkezésbe tették magukat a rendőrséggel is.

Ennek a következménye lett, hogy egyik napon a felsőbb hatóság részéről két kiküldött jelent meg a csodadoktor lakásán.

A St. Honoré utca 31. sz. lakás előtt számszerint hét urasági fogat állt.

— Látszik, hogy a vén török üzlete-ugyancsak jól megy — mondá az egyik orvos kísérelőjének. — Ennyi kocsisoh' sem állt egyszerre lakásom előtt, mikor még én praktizáltam.

Bementek. Benn a váróteremben legalább is husz személy várakozott.

— Hogyan? Ön is itt van grófnő — mondá a tanácsos szemöldökei felhuzva.

— Igen. — felelé egyszerűen egy elegáns idős hölgy. — Itt reményelek végre, ha nem is tökéletes gyógyulást, de legalább enyhülést nyerni borzasztó fejmigränem ellen.

— Ugy? Hm!

Ali Mustapha közeledett és kérdé az urakat, hogy miben lehet szolgálatukra.

Mindketten megmondták nevüket és állásukat.

— Ali tehát nem vagyunk páciensek, sőt ellenkezőleg — hivatalos küldöttek vagyunk.

— Ugy? Akkor azonnal bevezetem az urakat.

Egyik beteg éppen kijött, reményteljes arccal egy receptet tartva kezében.

Ali Mustapha bevezeté a két látogatót.

— Foglaljanak helyet uraim — mondá Jusszuf Szolimán, — mivel szolgálhatok, tevő hozzá leereszkedőleg.

— Ali, felsőbb hatóság részéről vagyunk kiküldve, hogy meggyőződjünk róla, vajjon ön jogosan viseli-e a doktori címet.

— Annál mi sem könnyebb. Szívesen szolgálok okmányaimmal, tessék megvizsgálni.

— De hisz' ezen okmányok Bernard Róbert dr. nevére szólnak.

delmi miniszter válaszolt. E válaszból kiemeljük a következőket:

„A hadsereggel össze voltam forrva már atyám révén; összeforrtam a szolgálattal hosszú ideje alatt, mert ott küzdöttem soraiban, osztottam örömeiben, fájalmában, mindig készen arra, hogy vele tartjak tűzön, vizen keresztül, úgy hogy megérthetik az urak, milyen jól estek nekem azok a szép szavak, amelyeket ő hercegsége hozzám intézett. A katonai szellem az én felfogásom szerint az egész véderőben és mindabban, ami ahhoz tartozik, csak egy lehet s a véderő csak egy szellemben, egy irányban működhetik. A honvédség és én magam mindig hálásak vagyunk azért, a mit a hadseregtől tanulunk és azért a támogatásért, amelyben az a honvédséget minden alkalommal, nem egyszer nehéz viszonyok közt is részesítette. Fogadják, uraim hálás köszönetemet, hogy oly szívesek voltak hozzám fölfáradni.»

Ezután a ssegedi cs. és kir. 46-ik gyalogezred küldöttségét fogadta a jubiláns, mely tudvalevőleg az ő tulajdonát képezi.

A képviselőház elnöksége nevében Perczel Dezső elnök vezetése alatt tisztelegtek a képviselők a jubilánsnál.

A képviselőház véderőbizottságát Podmanicky Frigyes báró vezette a jubiláns elé.

Ezután következett Baranyavármegye küldöttsége, melyet Tormay Károly alispán vezetett. A küldöttségben résztvettek: Kardos Kálmán, Antal Pál, Jagits József, Brásay Kálmán országgyűlési képviselők; Kossits Kamill főjegyző, Jessenszky Lajos árvaszéki elnök, Nagy Jenő tiszti főügyész, Johann Béla dr. főorvos, Waniss Sándor, Máthé Ödön, Seinkovich Károly, Horváth István, Stenge Ferenc és Krasznay Mihály főszolgabírók, Igalits Radivoj főpénztáros, Forray Valér szolgabíró, dr. Rónaky Kálmán árvaszéki ülnök, Várady Ferenc, tb. főlevéltáros, dr. Darócy Aladár főispáni titkár, Engel Gyula, Halvax József, Mándy Béla, Margitai Péter, Német Lipót, Ország Lajos, Sey László, Stajevits János és Simonkovich Mihály bizottsági tagok.

A minisztert, kit lelkes éljenzéssel fogadott a küldöttség, Tormay Károly alispán üd-

Jusszuf levevé parókáját és hosszú fehér szakálát s mosolyogva mondá:

— Amint látják uraim, Jusszuf Szolimán és dr. Bernard Róbert egy és ugyanazon személy.

— Azt hiszem ez nem egyéb mint egy ügyes cs — — komédia!

— Igen uraim. Mint kezdő fiatal orvoshoz Páris, az én szülővárosom igen mostohának mutatkozott. Kénytelen voltam cselhez nyulni. Az eszme különben is nem az enyém, hanem leendő apósomé Girardet Cölesztin néhai színész uré, kit ezennel itt láthatnak Ali Mustapha személyében.

— Az eszme csakugyan jónak bizonyul, mondá a két biztos, de nem hisszük, hogy tovább is titokban maradjon.

— Magam is attól tartok, mondá sóhajtván Bernard.

A két ur távozott.

— A mi jövedelmező komédiának vége — mondá Ali Mustapha gazdájának.

— Igen; mondá Jusszuf, »valószínűleg ma volt az utolsó előadás.«

Csakugyan. A következő napokban a lapok foglalkoztak a dologgal, melyet minthogy több orvos tudott, — nem lehetett agyon hallgatni.

Jusszuf Szolimánból ismert csak Bernard Róbert lett, — de mivelhogy orvosi ügyességét megtanulták ismerni, — sok páciense hű maradt hozzá, sőt még újak is jöttek, mert az ártatlan kis család igen tetszett az élelmes párisiaknak s Róbert csakhamar hírnevet szerzett.

Nőül vette Margitot és nemsokára ő is saját fogatán járt, mint Charpentier orvos.

vözölte, biztosítva őt Baranyavármegye közönségének osztatlan szeretetéről, bizalmáról és ragaszkodásáról. Kéri a minisztert, hogy Baranyavármegye üdvözlő fölliratát, mint a vármegye érzelmeinek tiszta, őszinte és maradó tolmácsát, szívesen fogadja.

Fejérváry báró miniszter a következő beszéddel válaszolt:

„Igen tisztelt uraim! A midőn Baranya vármegye törvényhatósági bizottságának a megye képviselőjében nekem átnyújtott szerencsekívánatait átveszem, teszem ezt hálás köszönettel és a hála érzetével. Baranya vármegyéhez — és itt egy titkot árulok el — már gyermekkoromban bizonyos rokonszenv fűződött, a nélkül, hogy ismertem volna. Édes atyám ennekötte 70 évvel az 52-eseknél szolgálván, Pécssett volt, nem győzött még gyermekkoromban eleget beszélni nekem s dicserni azt a kedélyes, kedves életet, a melyet Pécs városában, Baranya vármegyében töltött. Ennek folyománya volt, hogy én már 50 esztendővel ennekötte, a midőn a bécs-ujhelyi akadémiából kiléptem, első sorban behívtetésomat kértem az 52. gyalogezredhez. Te hát már akkor volt alkalmam megismerkedni ezen megye fainak talpraesettségével; derék katonákat láttam és örültem, hogy ha mindjárt a távolból is, — a mennyiben Olaszországban voltam — némi laza összeköttetésben vagyok Baranya vármegyével.

Később megszilárdult bennem ezen érzelem, a mennyiben, mint méltóztatnak tudni, körülbelül 40 éve, hogy Baranya vármegyéhez családi érzelmek kötnek. És most, a midőn fiam, mondhatom, büszkeségemre szerencsés volt, magát a vármegye fiának tekintve, kezdettől fogva kiérdemelni a megye közönségének bizalmát, csak nagyon természetesnek fogják találni az urak, hogy legmelegebb vonzerővel bír rám Baranya vármegye közönsége, a Baranya-vármegyei élet és főleg azon rokonszenv és azon szeretet, azon ragaszkodás, a mely, örömmre láttam és konstatálhatom, a megye és fiam között van.

Én a magam részéről mindenkoron szerény tevékenységemben Baranya vármegye részéről csakis a leghathatósabb támogatásban részesültem. Fogadják ezért, t. uraim, hálás köszönetemet. Kétséget nem szenved, hogy a véderő ügyei fölötté állanak a pártéletnek és pártviszályoknak. És ebben én a vármegye részéről mindig támogatásra találtam és meg vagyok győződve, hogy ezentul is így lesz. Abból a bizalomból, amely önök között és fiam között fönáll, kérnék magam is egy kis részt. Meg lehetnek győződve az urak, hogy a magam részéről a rokonszenv és a bizalom érzülete Baranyavármegye iránt olyan, hogy ezt fokozni nem lehet.

Isten tartsa meg önöket. Fogadják leghálásabb köszönetemet azon érdeklődésért, azon részvétért és azon rokonszenvért, melyet a vármegye részéről súlyos betegségem alkalmával tapasztaltam. Igazán csakis a Mindenhatónak és ő Felsége atyai jóságának köszönhetem, hogy a mai napot megérhettem. Életem büszkesége lesz, hogy Baranyavármegye ezen a napon rólam megemlékezett. Legyenek kegyesek az urak a vármegye minden polgárának őszinte köszönetemet tolmácsolni.»

Most Budapest székesfőváros küldöttei járultak Fejérváry báró elé. A küldöttség szónoka, Márkus József főpolgármester lelkes szavakat intézett Fejérváry báróhoz. Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter feleletében megköszönte a diszpolgárrá történt választását.

Azután tisztelegtek még: Temesvár küldöttsége, Pécs város küldöttsége Majorossy Imre polgármester vezetése alatt. A pécsi küldöttség tagjai voltak: Vaszary Gyula, Tróber Aladár, Reeh György, Fekete Mihály, Nick Alajos, Cirer Elek, Aidinger János, Erreth Lajos, Erreth Kálmán, Jobst László, Károly Ignác, Krasznay Miklós, Littke József, Magenheim József, Schapringer Gusztáv, Schwarz Frigyes, Schwabach Zsigmond, Szuly János,

Stern Károly, Zaráy Károly, Zsolnay Miklós, és Kindl József.

Majorossy Imre polgármester költői lendületű üdvözlésében hivatkozott arra a kapcsolatra, a mely a miniszter és Pécs város közt van, a melynek főispánja báró Fejérváry fia és közölte, hogy a város a miniszter jubileuma alkalmából a pécsi honvéd altisztek javára 2000 koronás alapítványt létesített, végül pedig a miniszter éltetése közben átadta a város diszpolgári oklevelét.

Báró Fejérváry Géza rámutatva arra, amit már Baranya vármegye küldöttsége előtt hangsúlyozott, hogy t. i. Pécs már édesatyja leírásából is kedves volt előtte, kifejti, hogy a város iránt való szeretete egyre nőttön-nőtt. Ha, amint a szónok mondta, a város javát miniszteri működése alatt szem előtt tartotta, úgy az nem utolsó sorban ennek a szeretetnek a kifolyása volt. Különösen jól esik tehát atyai szívének az a jó viszony, amely fia és a város közt fönáll. Szívélyes köszönetet mond azért az áldozatkészségért, amelyet a város alapítványával a honvédség iránt tanusított és hálás köszönettel fogadja diszpolgárrá választását. Kívánja, hogy a város és polgársága minden cselekvését siker koronázza.

Ezután jöttek Ssatmár város küldöttsége, a honvédmenedékház felügyelő-bizottsága, menedékház tagjai, a tornaegyletek küldöttei és a lövés-egylet deputációja.

Tegnap este a jubiláns estélyt adott a küldöttségek tiszteletére, melyen József kir. herceg is jelen volt.

Vilmos, német császár és Ferdinánd, bolgár fejedelem a tegnapi nap folyamán táviratilag üdvözölték a jubilánst.

Pécssett fellebogózták a városházát, a vármegyeházát, az iskolákat, a középületeket, hogy ezzel is jelezzék a város és megye diszpolgárának ötvenéves katonai jubileumát.

Fejtetőre állított logika.

Pécs, 1901. augusztus 16.

Logikáról szólván, azt hiszem, senki se hinné, hogy a »Pécsi Napló«-ról szól a krónika, azonban a fentebbi jelzővel mindenki ráismerhet arra.

Mert az már mégis csak sok, a mit ez a lap egy szuszra mond egyik közelebbi számban.

Azt mondja — többek közt, — hogy: »Jeszenszky Ferenc a szentlőrinci jelöltségről lemondott, hogy pártja egységét fentartsa.« Nehány sorral odább pedig a függetlenségi pártot leckézteti, hogy ezt a nagylelkű férfut elejti. Hát ez már mégis csak abszurdum így egymásután s alig hiszem, hogy a cikkező elolvasta volna már kész cikkét, különben nem bocsáthatta volna azt nyomdafesték alá.

Tény az, hogy a mi tisztelt képviselőnk a jelöltségről lemondott. Az is valószínű (bár erről közvetlen tudomása aligha lehet az ellenpárt lapjának) hogy azt a párt jól felfogott érdekében tette. — Hát vajjon a párt a képviselő ur nemes intenciójának úgy felelt volna meg, tiszteletét azzal fejezte volna-e ki a legszebben, ha az ő elhatározását bírálgatja, sőt visszautasítja s ezzel az ő, a párt érdekében hozott áldozatát, hogy t. i. a független párt egysége megmaradjon, illuzoriussá tegye, nemes intencióját megghiusítsa? S vajjon, ha a mi szeretett és tisztelt képviselőnk, a kit a párt örökös disszelnökéül választott, szabad és nemes elhatározással jónak látta visszavonulni, ki jogosította fel a »Pécsi Napló«-t arra, hogy azt mondhassa, hogy őt saját pártja ejtette el?

Vagy ő maga, saját elhatározásával vonult vissza a jelöltségtől és pedig magasabb szempontból s pártja jól felfogott érdekében: elejtésről szólni izléstelenség, mert a valóságnak meg nem felel; vagy csakugyan a párt ejtette volna el, akkor a praemissa, az ön-

ként való lemondás nem állhatna meg; ez azonban kizártnak tekinthető, a mennyiben a lemondás a pártválasztmányra nézve is meglepetés volt. — A kettő azonban, hogy együtt meg nem állhat, azt mindenkinek tudnia kell, ki valaha logikát tanult. Sajnos, ha Naplókénál ezt nem tudják.

»Naplók« egyébként magának a ténynek csak örülhetnének — mondják — mivel az ő dolguk most már könnyebbé lett. Ugyan minek hát akkor a krokodilus könnyek, vagy mióta fáj a mi fejünk a kormánypártnak?

Mondok én mást. Ha ők annyira óhajtották a mi képviselőnk jelöltségét, miért ütötték fel az u. n. szabadelvű zászlót itt, hol egy egész vagyon eltékozlásával sem lehetett 400-nál több voksot verbuválni? Itt, hol a néppárt, a szabadelvűség legvehemensőbb ellensége kelt fel a szabadelvű függetlenség ellen: miért kellett egy harmadik pártot is szervezni akarni? Hogy miért hódították el az alispán ur jelölésével Jeszenszky ur legbuzgóbb s 19 év óta legodaadóbb s ezelőtt öt évvel még a kormánypárti jelölttel szemben is szilárdan állott hivatást, a körjegyzőket, bírákat s általában a közigazgatást a maga egészében, holott a múlt választásnál még unicumnak tartottuk ezeket széles Magyarországon?

Más fáj a »P. N.«-nak. Az t. i., hogy a szabadelvűség csirázó reménységét Jeszenszky képviselő ur, kinek hazafisága és függetlensége minden önzéstől ment, nagy elhatározásával, mint egy alázuhogó jégverés, egyszerre tönkreverte. És a »P. N.« viharágyuja most már ugyancsak eső után pufog s elkésett vele, hogy a Jeszenszky képviselő ur hazafisága által a szabadelvű párt feje fölé gyűjtött jezes felhőket széteszathassa.

Kilátszik a lóláb. A »P. N.« heccelni akar, visszavonást szítani képviselőnk és mi közöttünk. Szeretné, ha az a szép egyetértés, mely a függetlenségi pártot képviselőjével összefűzi, s mely, — ha lehet, — még szorosabbá vált az ő nagy és nemes elhatározása folytán, megbomlanék. Ez azonban hiú utópia. 19 éves viszony erősebb, hogyszem egy — akármilyen jóindulatu — viharágyu széttéphetné azt. Hogy milyen ez az egyetértés a képviselő és választókerülete között, azt majd meglátja a Pécsi Napló s az a párt, melyet képvisel.

Azt ajánljuk, kimélje bőven hullatott könnyeit s ne pazarolja azt se Jeszenszky képviselő urért, se mi értünk, a függetlenségi pártért. Várja be az időt, a midőn szinlelés nélkül (ámbar elismerjük, a maga pártja ügyében keseregni máris elég oka van) s egész bőséggel onthatja könnyeit a felett, hogy a szentlőrinci választókerület törhetlen függetlenségi érzületét megváltoztatni s jobbra terelni, miként a pénz, egy hatalmi befolyás, de sőt még a »P. N.« krokodilus könnyeinek zápor-mód ontása is elégtelen és siker nélkül való.

Még csak egyet. Azt hallom — mert nem tartozom a »P. N.« olvasói közé, — hogy a szabadelvű pártnak ez az organuma a mi kerületünkbe állítandó függetlenségi képviselőjelöltet meg is nevezte.

Ha ez áll, úgy kijelentem, hogy a mi ügyeinkről jobban van értesülve, mint mi magunk. — Mert állítom, hogy e párton még senki sem tudja a jelölt nevét. Ilyent még maig sem állítottunk, az országos központ és hozzáteszem, maga a képviselő ur sem ajánlott. S így többet tudván, mint mi, tudja meg azt is, hogy a szentlőrinci választó polgárok a jelölést teljesen és mindenkitől függetlenül és mindenkivel szemben maguknak tartották fenn. — Így hát a jelölt felől való értesítésé épp oly légből kapott, mint ama selyem zászló állítólagos felszentelése (már t. i. aug. 6.-án), a melynek megrendelése még csak most tetetett folyamatba.

Hiszen ha zászlót szenteltünk volna, arról talán csak tudna a mi saját pártunk lapja, a »Pécsi Figyelő« is, mely ilyen jelentős mozzanatot figyelmen kívül nem hagyhatna.

Augusztus 6-án csupán választmányi ülés tartatott, s ennek határozatait nem kívántuk még közzé tenni. Indiscretió útján s elég rosszul értesült a »Napló«, mely a mi ügyünket olyan bőven s olyan nagy érdekléssel kíséri. Köszönettel vagyunk, csak arra kérjük, legyen tárgyilagos!

Választmányi tag.

Hírek.

Pécsett, 1901. augusztus hó 16.

Elővigyázat a bölcsesség szülőanyja.

A schwici államtanács nem engedte meg, hogy a quai du Montblanc egy fekete kókocka jelezze azt a helyet, ahol a magyar királynét meggyilkolták, mert az anarkisták kellemetlenkednének miatta.

(Kopogás.)

Az államtanács elnöke: Szabad!

Az anarkista: Őa hivatott uram. Szakítottam magamnak egy kis időt és eljöttem. Mit kíván tőlem?

Az elnök: Egy-két tanács csak, barátságos véleményadás. Uram, engedelmet kérek, hogy ide ferasztottam.

Az anarkista: Alkalmasabb napot is kereshetett volna, de ha már itt vagyok, tessék beszélni.

Az elnök: Tudhatja uraságod, mily frekventált hely ez a kies köztársaságunk, elvtársai körében beláthatja, hogy csak hazám iránti kötelességemet teljesítem, mikor megfigyelem az európai eseményeket s kikérem az önök tanácsát mindarra nézve, ami ezen idegenforgalmat elősegíti.

Az anarkista: Uraságod nagyon kegyes, jó hazafi, kitűnő államférfiu; de a dologra.

Az elnök: Nos tudhatja, hogy meghalt a német császár anyja.

Az anarkista: Nem halál, ágyban párnák között!

Az elnök: Hát mondjuk, hogy kiszendvedett, de azért temetés lesz. Még pedig pompás, nagyszerű; ott lesz az angol király, a német haz, meg az a sok nagyherceg, herceg, őrgróf, nem lesz tulnag felügyelet!

Az anarkista: Hát 100—150 ember már a ház körül nem megvetendő erő, de ha ön segít, a poklok kapui is megdőlnék.

Az elnök: Megengedi, hogy barátomnak nevezem? Ön az én emberem. Rajta leszek. Hanem hogy az az olasz kormány üldözőbe veszi Bresci társait és annyi becsületes anarkistát akar összefogni, mégis csak kellemetlen jelenség?

Az anarkista: Sohse higyeje, ön nem ismer még minket jól; ne n anarkista az, aki előbb elfogatja magát, mintsem a sor reája kerül. Az ilyen kis kötődés meg nem ok arra, hogy önöknél irtogatásaink lepadjanak.

Az elnök: Tehát ne lépjek közbe?

Az anarkista: Hova gondol?

Az elnök: Hiszen ez pompás. Et nunc ad fortissimum. A magyar királyné emlékére egy emlékkövet akar állítani az itteni magyar Kolonia a Beauvillage-fogadó előtt. Tudja Lucheni . . .

Az anarkista: Ezt ne, soha. Hiszen ez elrettentő jel lenne, sőtét kísértet, mely ijesztene, mely a végzetre emlékeztetne, bitótára, börtönre . . . Ezt nem lehet a haza, a nemzet, a polgárság érdeke miatt. Nem jönnek ide soha és a pénz, a sok külföldi pénz?

Az elnök: Szót se többet barátom, az emlék felállítását nem engedem meg. Az anarkisták érzelmei szentek, azokat tisztelni kell. Ne is bántsa ezt a kérdést többé, — elejtett; inkább feleljen arra, hogy mit gondol a pécsi csatornázásról?

Az anarkista: Ráérünk ezzel még. Majd dedunokamat tessék kérdezni annak idején.

— dam.

A kártyajáték darvinisztikus elmélete.

Lapunk barátját néhány hét óta sajnos nélkülöztük. Merengve gondoltunk azokra a szép napokra, mikor kedves barátunk megjelent a redakció kies helyiségében s bolondos ötleteivel nem egy kellemetlen percet szerzett nekünk.

Természetes tehát, hogy zajos örömkialításokkal fogadtuk a nevezetes férfit, mikor ma ismét belépett a szerkesztőségünkbe. Alig tudtuk helyét találni s ez az oka, hogy a küszöbön kellett neki állani nem csekély másfélóra hosszat.

Végre szerkesztőnk rávált:

— Hol járt annyi ideig? Maga elhanyagolja a szerkesztőséget, magát ki fogjuk innen dobni!

— Bocsánatot kérek — szólt szerényen, de minden önérzet nélkül lapunk barátja — egy híres elméletbe merültem el.

— Miért nem fult bele? — hangzott egy hosszú sóhaj riporterünk biborpiros ajkáról.

— Micsoda elméletet emleget maga? kérdé szerkesztőnk.

— A kártyajáték darvinisztikus elméletét, mondá bizalmasan lapunk barátja. Könyvet írok róla, — megengedi, hogy készülő könyvem néhány fejezetét felolvassam.

— Nem engedem meg — szólt ridegen szerkesztőnk, hanem azt nem fogom megakadályozni, ha így elmond egyet-mást elméletéről.

Lapunk barátja szónokias pózba helyezkedett és beszélni kezdett:

— A kártyajátékot is csak természet-tudományi alapon lehet megmagyarázni. Ha végig nézünk a kártyajátékok történetén . . .

— Ne nézzen végig . . .

— Pardon akkor elég esz, ha a vizi gótoknál kezdem. A ferbli nyanis a vizi gótoktól vette eredetét. — azok l találták ki a vizit . . .

— Tovább, tovább . . .

— A középkorban a kockajáték divatozott. Erre nézve elég idéznem Kiss József költeményét:

»Nappal éjszakáznak, éjjel tivornyáznak,
Éjfélkor, éjfélkor csalta kockát ráznak»

Majd tovább:

— »Kacag a gróf: nyertem.«

— Pardon, szakította félbe az előadót riporterünk, a példa rossz, a grófok csak a legkritkább esetekben szoktak kacagni. Ismerek egy kávéházban egy őrgróft, aki mindig zokog. És pedig azért, mert már ősei birtokát elveszítette.

Lapunk barátja látván, hogy nem fejtheti ki nyugodtan elméletét, hirtelen így kiáltott fel:

»A kártyát gyakorold s ne magyarázd!«

S zsebéből egy pakli kártyát huzott elő. Parázs huszonegyesben rövid idő alatt elnyerte a szerkesztőség összes készpénzkészletét. Évvel ugyan nem mondunk túl sokat, mert az összes készpénzkészlet mintegy 73 krajcárt tett. Mindazonáltal ráfogtuk lapunk barátjára, hogy paklizott s ez már elég jogcim volt a kido-batásra.

Zs-k.

Napirend 1901. augusztus 17-én.

Naptár: szombat, augusztus 17. — Róm. ikath.: Anasztáz — Prot.: Liberát. — Görög-kelet. (aug. 4.) Eleázar. — Zsidó: Elul 2. — Nap két 4 óra 43 perckor; nyugszik 6 óra 51 perckor. — Hold két 8 óra 8 perckor reggel; nyugszik 7 óra 49 perckor este.

Időjelzés: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint; változó felhőzet mellett széles idő és helyenkint csapadék várható.

— **(Nagy-Boldog-Asszony.)** Ünnepet ült tegnap az egyház, nagy ünnepet ült a magyar egyház. Városunk katolikus közönsége is a múlt idők szokása szerint nagy kegyelettel ülte meg a Nagyasszony ünnepest. A nép ezrével tödült a templomokba, hol a szokott időben tartották meg az ünnepélyes istentiszteleteket. A székesegyházban délelőtt 9 órakor maga a megyéspüspök, *Hetyey* Sámuel pontifikálta a nagymisét, melynél fényes papi asszisztencia segédkezett neki. A mise után pedig *Kelemen* László dr. kanonok, székesegyházi plébános lépett a szószékre s mondott nagyszabású egyházi beszédet a magyarok Nagyasszonyáról. Sokan rándultak ki e napra Rácvárosra, Turbékra, a bucsujáró helyre s Magyar Úrógre, hol tegnap nagy bucsu volt, a mit azonban elmosott az eső, mely déltájban kezdett valóságssal ömleni s esett majd egész délután.

— **(Esküvő.)** *Bakos* Géza dr., kaposvári kir. törvényszéki aljegyző holnap (szombaton) tartja esküvőjét Karádon *Körmendy* Emiliával, özv. *Körmendy* Józsefné földbirtokosnő leányával. Ugyanakkor lesz a menyasszony hugának, *Körmendy* Erzsébetnek eljegyzése *Hámory* Zoltán székesfővárosi fogalmazóval. — *Porgess* Béla, a Baranyamegyei Hitelügylet titkára, folyó hó 20-án (kedden) tartja esküvőjét *Palics-fürdőn Kunetz* Ilonával.

— **(Szent Rókus.)** Ma tartották régi szokásukhoz híven a kőművesek hagyományos ünnepüket. Szent Rókus ugyanis a kőműveség patronusa, melynek címe alatt három egyesület áll fenn már rég idők óta városunkban is. A céhrendszer megszüntetése után nyomban alapultak az egyesületek s dacára, hogy ma már szakegylettel bírnak az építő munkások, a Rókus-egyletek fennállanak. Mindenik vagy hatvan-hetven taggal bír, kik évente a társ-ládába annyi pénzt raknak össze, hogy rajta e napot megünnepelhetik. Ma reggel 9 órakor misét hallgattak; a budai városiak az ágoston templomban, a belvárosiak a kálvárián s a szigetkúlvárosiak pedig a ferenciek templomában. Mise után a budavárosiak a Veterán egyesületi, a belvárosiak a Gluda-féle és a szigetvárosiak a Ternovits-féle korcsmába vonultak, hol mindenkinek ki lett osztva virstíje, bora es cigány tambura zene mellett ünnepeltek patronusuk nevenapját.

— **(A Pécs-Baranyai Sport-Egyesület)** a folyó hó 25-ére kiirt 50 km. kerékpár s 20 km. távgyalogló versenyt szept. hó 1-ére (vasárnap) halasztotta el. Ezen elhatározását tette kizárólag a Szabadkai Sport-Egyület azon kérelmére, hogy a fentírt versenyt — mely az általuk rendezendő nemzetközi kerékpár s atletikai versenyekkel egy napra esett volna, — halasztza el. Ennek tolytán az eddigi nevezési zárlat felbontatott s újabb határidőül f. hó 28-ig napjának déli 12 órája tűzött ki. A sorrend s feltételek többi részei változatlanul maradnak.

— **(A kassai dalárdaverseny.)** Nagy ünnep van Kassán. A hazai dalegyletek kelnek nemes versenyre. Tegnap kezdődött meg az ünnepségek sorozata. A Felsőmagyarország című napilapban id. *Ábrányi* Kornél az augusztus 15-iki szám „A kassai dalos-ünnep” című tárcájában a többek közt ezt írja: „A pécsi dalárda visszavonult a versenyzéstől, a kassai többszörös elsődíjas a házigazdai honőrökkel lesz elfoglalva, a budai dalárda más művészeti kimagasló agendákkal. Hogy a mi dalárdánk nem ment el Kassára, annak tudjuk az okát. Mikor egy évvel ezelőtt bejelentette részvételiét, tette azt azért, hogy a budai dalárda felvegye vele a versenyt, mert eleddig a budai dalárda abban a hat versenyben nem vett részt, melyben a pécsiek győztek, mikor meg — azt hisszük — két versenyen budaiak megjelentek, a pécsieknek lehetetlen volt elmenni. A budai dalárdának több alkalma lett volna a pécsivel versenyezni, mint megfordítva, de nem versenyzett, hogy miért,

azt nem tudjuk. — A pécsi dalárdának öt első díja van. Mindezek ellenére a budaiak Aradon azt hangoztatták, hogy a budai dalárda az első, nem a pécsi. A pécsi dalárda tehát megadta a kihívást a budai Dalárdának Kassára, — de a budai dalárda nem fogadta el, Kassán csak részt vesz az ünnepségeken, de nem versenyez. Mikor ezt látta a pécsi dalárda, visszalépett. Nincs miért mérközni, dicsősége már van elég. A pécsi dalárda három tagja mindazonáltal elment Kassára, hogy tanuja legyen az ünnepségek lefolyásának. *Hoffer* Károly, *Egerszeghy* Kálmán s *Skolnik* Géza felmentek Kassára s ott képviselik a pécsi dalárdát.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 15-én reggel 6 órakor a tettyei vitzartóban 1000, az ellentartóban 640 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 990 köbméternek találtatott. — F. 16-án reggel 6 órakor a tettyei vitzartóban 1000, az ellentartóban 970 kbm. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 985 köbméternek találtatott.

— **(Jégverés felőszakadás.)** Tegnap délután nagy pusztítást vitt végbe a jég *Pellérd* község határában. A mai nap folyamán bejött árusítók sirva panaszkodtak, hogy a legszebb szőlőfűrtöket lekaszabolta a jég, a szőlő vesszőket össze hasogatta; oda van fáradságuk, reményük nagy része. A két teljes órát tartó felhőszakadás is nagy kárt tett veteményekben, utakban, sok helyütt a viz beömlött az alacsonyán fekvő házakba.

— **(Obsit.)** *Haidekker* Pál, a pécsi 19-ik honvédgyalogezred tartalékos hadnagya, a szolgálati kötelezettség teljesítése után a honvédség kötelekéből saját kérelmére elbocsátatott.

— **(A belügyminiszter a kivándorlások ellen.)** *Szell* Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter figyelmeztetést küldött a hatóságokhoz az olaszországi hajótársaságok, főleg a „La liguan Americana” üzelmel tárgyában. Ezek a társaságok ügyökeik útján mindent elkövetnek, hogy Magyarország szegény lakosait kivándorlásra bírják. Az embereket Genuában hajóra ültetik és Dél-Braziliába szállítják, ahol aztán, hogy éhen ne haljanak, mint kávéültetvényeseket potom árért rabszolgamódra dolgoztatják. A belügyminiszter figyelmezteti a hatóságokat, hogy ez üzelmek iránt érdeklődjenek és a már korábban kiadott miniszteri rendeletnek szigorúan érvényt szerezzenek.

— **(Egyházmegyei hir.)** *Kiss* István volt pécs városi elemiskolai hitoktatónak a Szent-Ferenc-rendbe való visszatérése által üresedésbe jött hitoktatói állásra a megyés püspök *Wölfl* Ferenc paksi segédlelkézt nevezte ki.

— **(Beiratás a közigazgatási tanfolyamra.)** A pécsi községi közigazgatási tanfolyamra a beiratás a belügyminiszter rendelete alapján folyó hó 26—31 napjain a tanfolyam igazgatójánál, *Kossits* Kamill, vármegyei főjegyzőnél, szóval, vagy írásban történik. A tanfolyamra csak az vehető föl, ki a főgimnázium vagy a főreáliskola VIII-ik osztályát, vagy ezen középiskolákkal egyenrangú más középfoku iskolát vagy megfelelő katonai tanintézetet sikeresen végzett; az iskolai tanulmányok befejezése után valamely községi jegyzői (községi vagy körjegyzői, vagy rend. tanácsú városi jegyzői) irodában mint aljegyző (segédjegyző, jegyzősegéd) irnok vagy jegyzőgyakornok legalább egy évi gyakorlatot töltött. Az egyévi gyakorlat igazolásáról szóló bizonylat az illetékes alispán, vagy polgármester által láttamozandó; az állan hivatalos nyelvét szóval és írásban bírja; feddhetetlen előéletű. Tanfolyamhallgatókúl ezuttal még fölvehető az 1900. év szeptember hó 1-én

tényleges szolgálatban álló községi aljegyzők (segédjegyzők és jegyzősegédek), jegyzőgyakornokok és jegyzői irnokok is, amennyiben az 1883. évi I. törvénycikk 6 §-ában előírt iskolai alapképzettség megszerzése után, de 1900. évi szeptember hó 1-ét megelőzőleg megkezdett legalább egy évi gyakorlatot tudnak kimutatni, vagyis tanfolyamhallgatókúl még fölvehetőek azok is, kik középiskolai hat osztályt vagy ezzel egyenrendű tanfolyamot már 1900. évi szeptember hó elseje előtt sikerrel elvégeztek és 1900. évi szeptember hó elseje előtt a gyakorlatokat megkezdették, ha egyébként az előbb említett követelményeknek megfelelőnek. Aziránt, hogy a tanfolyamhallgatók közhivataloknál díjazással járó alkalmazást nyerjenek, az igazgató semmi néven nevezhető szavatosságot nem vállal. Az évi tandíj 40 korona, mely összeg félévénként 20—20 koronás részletekben fizetendő. Szegénysorsu. szorgalmas és kifogástalan magaviseletet tanúsító tanfolyamhallgatók tandíj engedésben és állami segélyben is részesülhetnek. Az állami segély mérsékelt pénzbeli segély, mely rendes körülmények között a havi 20 korona összeget meg nem haladja. Kedvezmények, a melyek a katonai szolgálat elhagyására vonatkoznak, a tanfolyam igazgatójánál kérelmezendők.

— **(Uj anyakönyvvezetők.)** A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Somogy vármegyében a szakácsi anyakönyvi kerületbe *Mészáros* Pál, segédjegyzőt, továbbá a csokonyai *Buzsáky* Károly segédjegyzőt, végül a nagyatádvidéki *Gundy* Géza jegyzősegédet anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és az elsőt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **(A katonák nyári szabadságolása.)** Többször hangoztatták a gazdasági egyesületek annak szükségességét, hogy azok a katonák, a kik azt kérik, az aratás idejére szabadságoltassanak. *Fejérváry* Géza báró honvédelmi miniszter, egyetértve a közös hadügyminiszterrel, elrendelte, hogy a jövő évtől kezdve az aratási idő alkalmával augusztus hó 1-étől bezárólag 15-ig azok a katonák, a kik szabadságért jelentkeznek, szabadságoltassanak. A miniszter rendeletében kimerítő utasítást ad a szabadságolásoknál követendő eljárásra nézve. A visszaélések meggátolása céljából a szabadságolt katonáknak hatóságilag kell bizonyítani, hogy szabadságidejüket az aratásnál töltötték.

— **(Vidéki hirlap-irodalom.)** *Bérci* Jenő a „Dárda és Vidéke” eddig volt felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa az *Eszéken* magyar nyelven megjelenő „Eszéki hirlap” szerkesztésének átvétele következtében a „Dárda és Vidéké”-t dr. *Berger* Lajos, dárдай ügyvédnek adta át.

— **(Végrehajtó kerestetik.)** A lengyeltői kir. járásbírósnál egy végrehajtói állás van üresedésben. Pályázni két hét alatt lehet a kaposvári kir. törvényszék elnökénél.

— **(Katonadolgok.)** A Zöldfakocsimában egy honvédgyalogos és egy honvédhuzár botrányt csináltak. A bakát *Kosár* Istvánnak hívják, 19-ik honvédgyalogezred közlegénye. Összeveszett pedig *Köszegi* Ferenc napszámossal és kirántván az oldalfegyverét, azzal megsebesítte *Köszegi* t, kit bevitték apó-lás végett a közkörházba. A másik hős katona egy 8-ik honvédhuzárezredbeli tizedes volt, a kinek jókedve tamadván, felugrott a cimbalomra és ott járta el a verbunkost. A cimbalom persze összetört, hanem a cigányok se voltak restek, közrefogták a tizedes urat és rövid uton kidobták a korcsmából.

— **(Gyermekek koldulási tilalma.)** *Szell* Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter rendeletet küldött a hatóságoknak, melyben hangsúlyozza, hogy gyakran előfordult, miszerint iskolaköteles gyermekek

dologterülő szülőik megbízásából koldulni jártak, s ezzel elmulasztották az iskola látogatását. A belügyminiszter utasítja a hatóságokat, hogy ha az ilyen esetek tudomására jutnának, úgy a szülők, mint a hatósági engedély nélküli kolduló gyermekek szigorúan megbüntetendők. A miniszter rendeletében kimondja, hogy koldulási engedély gyermekeknek ezután egyáltalán nem adható ki.

— (Halálosítás.) Özv. Verle Miklósné szül. Mestrits Teréz, életének 75-ik évében, tegnapelőtt meghalt. Temetése ma délután volt a városi közpórházból a budai-külvárosi temetőbe. Lelkiüdvéért az engesztelő misét ma délelőtt 9 órakor tartották a belvárosi plébánia-templomban, Elhunytát széleskörű rokonság gyászolja.

— (A budapesti „Mensa Académika Egyesület”) az 1901—1902. tanév I. felére a következő pályázatot hirdeti: 1. Az egyesület választmánya által betöltendő mintegy 120 ingyenes, illetve féldíjas ebédsegélyre. E helyekre csak tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. A kérvény az elnökséghez címzendő. 2. Bojári gróf Vigyázó Sándor cs. és kir. kamarás ur ö Meltósága által betöltendő négy ingyenes ebéd- vacsorasegélyre. A kérvények az alapítványozóhoz címzendők. E helyre csak keresztény, tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. 3. Háromszék, Torontál, Trencsén és Ung vármegyék, — Pozsony, Szabadka, Szatmár-Németi és Temesvár szab. kir. városok alispánja, ill. polgármestere által betöltendő egy-egy ingyenes ebéd- s vacsorasegélyre. E kérvények az illető törvényhatóságokhoz címzendők, az illetékesség világos feltüntetésével, a mennyiben ezen alapítványi helyekre első sorban csak az oda illetékesek tarthatnak igényt. E helyekre tudomány- és műegyetemi hallgatók pályázhatnak. Mindezen bélyegtelen kérvényekhez melléklendő: a) index v. indexmásolat (első éveseknél érettségi bizonyítvány), b) a részletekre is kiterjedő szegénységi bizonyítvány. A kérvények (az alapítványos helyekre is) az egyesület hivatalos helyiségében (IV., Molnár-utca 11. sz.) adandók be. A 2. s 3. alatti kérvények beadási határideje szept. 12. az 1. alattiké szept. 20.

— (Anyós és vő.) Régi dolog, hogy az anyós a vejével s viszont csak a legkritikább esetben képes jó viszonyban megélni. Mindig van egymással valami bajuk. Örökös a veszekedés, a mi elvégre nagyon is szükséges, mert hát a fiatalok csak még sem élhetnek oly boldogan, mint Ádám és Éva a paradicsomban. Örömmel kell az örömet és boldogságot vegyíteni, mert hisz sok a jóból is megárt. Ugy látszik e nézeteket vallja *Veisz Mihályné*, árpádi lakosnő, a ki anyós. Tegnap valami felett összeszólalkozott vejével, *Hlu bucek* Ferencsel, a ki ez összeszólalkozás alatt kijött türelméből és pusztá kézzel úgy elverte az anyósát, hogy azon nyolc napig gyógyuló testi sértést okozott. A brutális vót feljelentették a járásbírósnál.

— (A bűvös szalag és társai.) A könnyen hívő és babonás emberekre spekuláló külföldi kereskedőnek mindig biztos prédát kínálkozik a magyar vevőközönség. A leghihetlenebb s a legkormóntontabb babonás bűvszereknek csudás hatású tárgyakat kínálnak, rendszeren nagy hangon megírt körlevelekben, amelyek egyaránt jók minden betegségre. Jól számítanak, mert a közeposztály — sajnos, még mindig jobban vonzódik a csodaszerekhez, s jobban hisz a babonában, mint az orvosban. Ezek ellen a csodaszerekkereskedők ellen nem igen járnak el kellő eréllyel a magyar hatóságok s így szinte eseményszámba megy, hogy most egy ilyen csudaszert betiltottak. Amint értesülünk, a m. kir. belügyminiszterium ugyanis a *Gehrin* testvérek berlini cég által *electromofischer Zahnalsband* elnevezés alatt árusított bársonyszalagot, amelybe egy bizonyos a fogzást állítólag megkönnyítő szer van bevarrva, — forgalomba hozatalát és el-

elárusítását, miután azzal a kilátásba helyezett hatás ki van zárva, továbbá miután annak huzamosabb használata még közbajokat is okozhat — eltiltotta. Ennélfogva a bűvös erejűnek hitt letett bársonyszalag árusítása büntetés terhe alatt tiltva van.

— (A magyar próféta jóslatai.) Falb, a híres levelibek, sőt feltűnt a horizonton, csak gondol egyet s jóslol, tartozik ezzel — a Gasparone podesztájának szavaival élve — az egészségének. Az ő fejében már készen vannak az év második felének kritikái napjai, amiket így produkál: elsőrendű vihar napok augusztus 27., szeptember 28., október 27., november 26. és dec. 27. Másodrendű kategóriába esnek: augusztus 15., szeptember 12., és október 12. Harmadrendűek nov. 11. és december 11. Augusztus kezdő tele száraz, dereka zivataros, második felén országos eső várható (Köszönjük.) Szeptember első harmadán esős, hideg jár, közepén vátozékony, végén derült. Október kezdete havat hoz, mely csekély megszakitással végig tart. November erős hideggel köszönt reánk, melyet közepén eső követ. December kezdetén elvélve hó is akad, közepén eső váltja fel a hózivatarot, míg erős hideg zárja be az évet.

— (A magyar királyi fémjelző) hivatal által megvizsgált és annak próba jelzésével ellátott finom arany óra-láncok sok százféle gyűrű, legszebb karkötők, finom és valódi briliáns gyűrűk s fülbevalók a legdivatosabb alakban, továbbá rendkívül gazdag választék hosszú női láncokban, melyek legdiszesebben vannak készítve és igen jutányosan számítva, Schönwald Imrénél kaphatók. — Ugyanott mindennemű javítások legjobban készíttetnek.

Idegenek Pécssett.

— Augusztus hó 14. és 15. —

Aranyhajó-szálló. Schwartz Dávid, utazó Bécs. — Schwartz Gyula, utazó, Bécs. — Altdorfer N., urad. intéző és neje, Tolna. — Rehák Rezső, udvari tisztviselő, Bécs. — Scheibner Imre, gőzmalomtulajdonos és neje, Kémes. — Kellner Béla, utazó, Budapest. — Singer Lipót, utazó, Budapest. — Steiner Vilmos, könyvelő, N. Szent-Miklós. — Gráf Imre, gyapjúkereskedő és családja, Eszék. — Kroh Emil, utazó, Bécs. — Zug N., utazó, Bécs. — Gündör Sándor, utazó, Budapest. — Kellner Tivadar, utazó, Prága. — Weinberger N., utazó, Nagykanizsa. — Bene Gyula, tanár és neje, Baja. — Fein Jenő, utazó, Szeged.

Vadember-szálló. Klein Károly, utazó, Budapest. — Rauch Henrik, ügynök, Budapest. — Schleicher Samu, utazó, Budapest. — Huppich Izor, hadnagy, Budapest. — Rothausz Emil, utazó, Budapest. — Belics Róza, magánzó, Baja. — Grosch Vilmos, jegyző, Kácsfalva. — Decsey Pál, utazó, Budapest. — Löbl János dr., ügyvéd, Trieszt. — Fürst Adolf, kereskedő, Sikló. — Czibulka Hubert, altábornagy, Budapest. — Weisz Ödön, utazó, Budapest. — Wroncsics J., utazó, Ujvidék.

Mátyáskirály-szálló. Szentpály N., adótitisz, Dárda. — Tabak Frigyes, segédjegyző, Oszró. — Virág Béla, jegyző, Branyavár. — Guttmann H., utazó Budapest. — Ribényi István, tart. hadnagy. Özd. — Schuler Frigyes, tart. tiszthelyettes, Baja. — Kossa Elemér, rendőrkapitány és neje, Kolozsvár. — Dr. Rosenthal Mór rabbi, Bonyhád.

Magyar király-szálló. Mikes Józsefné, Gyula. — Mirth László, törvényszéki albiró, Szegzárd. — Szita Istvánné, M.-Hertelend.

Nádor-szálló. Kanizsai Ferenc, mérnök és neje Mohács.

Videki hátralékosainkat tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Művészet, irodalom

○ Kéry Gyula új nótái. Ama kevesek között, a kik Istentől való hivatottsággal oltoztatják, ápolják a magyar nótát, hogy termő

ereje soha ki ne fogyjon: az első között kell említeni Kéry Gyulát. Ez a poéta-ember nemes szerénységgel elkerült minden külső zajt s az oka, hogy sokan vannak talán, a kik nem tudják, hogy egyik-másik széltében elterjedt mély érzésű dal a Kéry Gyula nótás kedvéből született. Szinpadon, hangversenytermekben nem egyszer csendültek meg nagy hatással e dalok olyan művésznők és művészek ajkáról, mint Blaháné, Ábrányiné, Kéry Klára, Takáts és Ney Dávid. Kéry új nótáinak kiadási jogát a *Pesti könyvnyomda r. t.* szerezte meg, a melynek kiadásában most jelent meg az első sorozat. Két lírai dalt és három hazafias dalt tartalmaz ez a füzet, háromnak a szövegét is maga Kéry írta, kettőt Pósa Lajos írta. Törülökad magyarázatra árad nemes egyszerűséggel a hazafias dalokból, míg a két lírai dal igazán hangulatos, szívhezszóló és mindenekelőtt magyar. Különösen kiválik a füzetből két gyönyörű dal. Az egyik: *Mondd meg nekem, te csicsérgő kis madár*, a másik a Pósa versére készült: *Hol terem a magyar nóta?* Ez a kettő külön is elegendő arra, hogy előkelő helyet biztosítson Kérynek a magyar dalköltők sorában. A ki barátja az őszinte, szívből fakadó poézisnek, nagy gyönyörűséget fog találni ebben a nótás füzetben, a melynek ára mindössze egy korona. Jó lélekkel ajánljuk a magyar dal minden barátjának.

○ Honora titka. A Légrády-testvérek kiadásában megjelenő *Legjobb Könyvek*-ből új kötet került a könyvpiacra. A kék kötésű és diszesen kiállított, igen olcsó regénytár ezzel az új kötettel Braddon *Honora titka* című két részre terjedő regényének közlését kezdi meg, hogy újból jó és érdekes művet adjon az olvasóközönségnek, a mely az irodalmi vállalat iránt egyre növekvő érklődéssel viseltetik. Braddon regénye bizonyára megragadja az olvasók figyelmét, mert igen érdekes mese keretében egy ifju leány szerelmét, küzdelmét festi, megkapó poetikus melegséggel. A jó megoldással végződő drámának minden része és minden egyes epizódja föntartja az érklődést, a mi különben igen természetes, mert a könyv egy lapjához sem férközhetik az unalom. Azt hisszük, hogy azok, a kik a *Honora titka*-t elolvassák, még sokáig foglalkoznak a regénynek rendkívül rokonszenves hősnőjével, valamint többi alakjaival is, a kikkel a cselekmény folyásában megismerkednek. A *Legjobb Könyvek* c. regénytár ötödik évfolyamának közepén jár s eddig kilencven kötettel gazdagította a magyar szépliteratúrát. *Honora titka*-nak most közre adott első kötete, épen úgy mint a vállalat minden eddig megjelent egyes kötete, egy koronáért kapható úgy a *Legjobb könyvek* kiadóhivatalában (Váci körut 78), mint minden könyvkereskedésben.

○ Vándorló Magyarok. Ez év június 16-án tartotta meg *Kohányi* Tihamér amerikai lapszerkesztő érdekes felolvasását a kivándorlás kérdéséről. Kohányi 15 éve tartózkodik Amerikában, a kérdés minden gyakorlati vonatkozását ismeri tervei fejtegetései s a kivándorlásból származó lapok elhárítását illető indítványai a magyar közönség érklődését a legnagyobb mértékben megérdemlik. *As Orsz. M. Gazdasági Egyesület* kivándorlási bizottsága, mely Kohányit az előadás megtartására felkérte, már gondoskott arról, is hogy a becses fejtegetések tartalmát a közönség szélesebb rétegei is megismerjék. A kivándorlás kérdése foglalkoztatni fogja nemsokára a magyar törvényhozást is, annál szükségesebb, hogy a nagy horderejű problémát, melynek nálunk meg elég jelentéktelen az irodalma,

a közönség érdeklődéséhez közelebb hozzuk. Kobányi felolvasása, a melyet az O. M. G. E. most önálló füzetben adott ki, módot nyújt erre. Maga a felolvasás érdekes olvasmány, a bevezető részben pedig Buday Barna az O. M. G. E. kivándorlási bizottságának előadója a a kivándorlásra vonatkozó közérdekű tudnivalókat a magyarországi kivándorlás irányát és mérveit, káros hatását, a kivándorlottak sorsát, az Unió törvényeit a kivándorlásra vonatkozó magyar törvényeket, a kérdés rövid történetét a problémával foglalkozó magyar politikusok és szociológusok működését és a kivándorlás ellensúlyozására keletkezett mozgalmakat ismerteti. A kivándorlás szabályozása és ellensúlyozása ma már legfontosabb nemzeti teendőink közé tartozik s az O. M. G. E. ily népies füzetkék kiadásával a leghelyesebb módott választotta arra, a közérdeklődést megmozgassa s a nagy nemzeti akciót előkészítse.

⊙ A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zenemű folyóirat augusztus 15-iki, 16-ik füzeté különösen érdekes zenemű tartalommal jelent meg. Tartalmazza: I. Lengyel Miska „Automobil csárdást”, mely 3 magyar nótából: úgy mint — „Nagyságos ur” — „Eperajku kis lány” — és „Új a csizmám, de csikorgós” — van összeállítva. II. Brahms E. „Lilly szerelme” dallamgazdag keringőjét. Ily gazdag választékot és a legújabb műveket találja meg a zongorázó közönség a „Zenélő Magyarország” minden füzetében. Minden füzet 10-10 oldal zenét ad. Előfizetési ára a most folyó III. évfolyamban 6 hasonló gazdag tartalmú füzetre 60 oldal zenetartalomért 3 korona. Előfizetheti a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) kiadóhivatalában, Budapest, VIII. ker., József-körút 24, a honnan mutatóvány számot 60 fillér beküldése ellenében megismerésre bérmentve küldenek.

Törvénykezés.

§ Barnum cirkusz idejéből. Folyó évi április hó 23-án az egész vidéket Pécsre vonzotta a Barnum cirkusz. Rettenetes tolongás volt akkor nálunk s a cirkusz pénztárai körül különösen. Revic Adolf 1901. április elején került ki a steini fegyházból, a hol 8 évet ült lopás miatt. Kiszabadulván, a határra kísérték s onnan 5 visszament Bécsbe. Ott olvasta, hogy Barnum Magyarországra jön s kikiáltókat keres. Fel akart csapni Barnuméhoz magyar kikiáltónak. Lejött Pestre s mint-hogy ott nem találta cirkuszt eljött utána Pécsre. Április 23-án aztán a cirkusz pénztára körül leleskedett jó zsákmányra. Akadt is. Bahula József dr. orvos zsebéből, a mint jegyet akart váltani, kivette a pénztárcáját, melyben 40—50 korona volt. Bahula azonban megragadta a zsebmetsző karját s átadta a rendőröknek. Vádolva volt még Revic azzal is, hogy ugyanekkor özv. Karéh Ferencné zsebjét is felvágta s attól 7 korona 42 fillért vitt el; aztán Kertner Mihály nadrágzsebjéből kivette a tárcát, de ezt a földre ejtette. Egy paraszt felemelte s visszaadta tulajdonosának. E két utóbbi vád alól, mivel nem lehetett rábizonyítani, a törvényszék felmentette. Az első esetért lopás büntetésben mondta ki a kir. törvényszék Revic Adolfot bűnösnek s ezért három évi fegyházzal sújtotta. Az ügyész is, meg a vádlott is felebbeztek. Revic Adolf lopásért már vagy hatszor volt megbüntetve.

T a n ü g y.

)(Beiratások. A csurgói áll. segélyezett ev. ref. főgimnáziumban a beiratások szept. 2—4. napjain lesznek és pedig 2-án az I. és II. oszt., 3-án a III. és IV. oszt. és 4-én az V—VIII. Tandij s más fizetni valók egész évre 63 k. 10 fill. Felvételi díj új tanulóknak egy

szer s mindenkorra 6 k. A köztartás — konviktus — díja 10 óra ebéd- s vacsoráért 124 k. A bentlakás díja 10 óra fűtéssel, világítással, mosással 100 k. Minden díjak fele a beiratáskor, fele pedig febr. 1-én fizetendő. A kik a bentlakásba óhajtanak felvétetni, bizonyítványaik beküldésével aug. 30-ig az igazgatónál jelentkezzenek.

)(Tanítói kinevezések. Az egyházmegyei hatóság kinevezte Haass Jánost Tevelre, Szauder Józsefet Diósbereyire osztálytanítóvá, Burgstaller Arankát Kisdoroghra, Urtik Erzsébetet Závodra, Unfried Máriát Mucsira osztálytanítóknak.

)(A nemzet apostolai. Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága az ezredéves tünnepe emlékére 100,000 koronás alapítványt tett azon néptanítók, tanítónők és óvók megjutalmazására, a kik érdemeket szereznek a magyar nyelv tanítása körül az idegenajku iskolákban. Az alapítvány kamatait most osztották ki a kitüntetett nemzeti apostoloknak, 150—150 korona jutalomban részesültek: Máté Károly tolnai, Dörnyei Ferenc bátaszéki, Somogyi János bonyhádi ig. tanítók; Bitter Péter apari, Valter Ádám cikói, Hamvas Péter csibráki, Kirc István teveli, Kelecsényi Rezső tolnai, Gayer Ádám paksi, Lágler Sándor varazsdi, Ráth Sámuel gyöngyi, Müller Imre mórágyl, Polgár József hidegkuti, Schäffer Mihály kis tormási, Haiszer Henrik paksi, Vikkert Lajos szárazdi, Klein Gyula udvari, Blunenstrek Jakab bonyhádi, Rieger Márton szátkai tanítók; Rigl Zsófi hógyszéki, Kapossy Teréz német-keéri, Trapol Vincencia paksi, Spitz Cecília bonyhádi, Székely Hedvig kakasdi tanítónők. 72—72 koronát kaptak: özv. Blau Ferencné gyöngyi, Riezner Károlyné mőzi óvónők; 50—50 koronát kaptak: Helliger Mária bátaszéki, Stein Antalné bátaszéki, Plauvics Istvánné tolnai, Glosz Ilona bonyhádi, Graics Mária dunakömlödi és Demán Ferencné kátyi óvónők. Ezenkívül a magyar nyelv elsajátításáért 778 koronát és 87 fillért a népiskolai tanulók közt osztottak ki.

)(A tanítóképzőintézet új tanára. A megyés püspök Schultz Imre tanárt szabadságot és még az ősszel megtörtendő nyugdíjazása folytán a pécsi püspöki tanítóképző intézetnél teljesen üresedésbe jövő mennyiség-tani tanszékre Kórody Miklóst, a selmecbányai polgári leányiskola igazgató tanárát, okl. polgáriskolai tanárt nevezte ki. Az új tanár már szeptemberben elfoglalja állását.

Közgazdaság.

Minő a termés.

Pécs, 1901. aug. 16.

Kétségtelenül meg lehet immár állapítani, hogy az ideai gabonatermés az egy rozs kivételével jóval kisebb a múlt évinél. Minőségileg azonban, habár tényleg sok a gyenge minőségű mag, az eredmény még sem annyira gyöngye, mint aminőnek eleinte ígérkezni látszott. Jócskán található ugyanis az ország minden részén szép és jó minőségű gabona. Minőségileg úgy látszik, legfőbb kifogás alá esik az árpa, mely csak kivételesen mondható első minőségű arúnak.

A buza sulya vidékek szerint igen különböző. Az átlagminőség nagyobbára 76—79 kilogrammra becsülhető: a különböző ország-részek szerint pedig mintegy 74—82 kilogrammnyi sulyhatárok között ingadozik az az ideai buza suly szerinti mikősege.

A rozs országos átlagos sulya 70—72 kilogrammra, az árpa átlagos sulya 62—65 kilogrammra és a zab átlagos sulya 43—45 kilogrammra becsülhető.

Acélos jó buza leginkább a Duna jobb partján, továbbá az Alföld egyes vidékein és nehől a felsőbb vármegyékben termelt.

A szalmatermés hozama országszerte a rendesnél jóval csekélyebb. Ugyanazt lehet mondani a szénatermésről is, úgy hogy az

idén a szalastakarmányban országszerte mindentett tetemes hiány fog mutatkozni.

Az augusztus hó 10-én küldött, nagyjára a próbacséplések eredményeire alapított becslési adatok szerint az előző július 30-iki becsléssel szemben a buza és rozs termés hozama alig változott, ellenben úgy az árpa, valamint a zab is némileg kedvezőbb termés átlagot mutat.

□ Tehénavásár. A Hógyszézen megtartott országos tehénavásárra felhajtottak összesen 565 darab tehenet, darabonként 120—520 korona értékben. A vásár hangulata, a nagy takarmányhiány miatt nem a legjobb volt, az árak nyomottak, a kínálat nagy. A legközelebbi országos tehénavásár szeptember 3. lesz.

□ A szakiskolák tanulóiról. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter felhívta a nagyobb ipartelepek tulajdonosainak figyelmét az ipari szakiskolák végzett növendékeinek alkalmazására. És mivel ez esztendőben már nagyobb számu szakiskolát végzett növendék lép a gyakorlati ipar terére, a miniszter nagy sulyt helyez arra, hogy az iparos közönség bizalma fokozódott mértékben forduljon a szakiskolák végzett növendékei felé, a kik mindannyian alaposan képzett fiatal erők. A kik tehát ilyen szakiskolát végzett ifjaknak alkalmazást óhajtanak adni, azok forduljanak az illető szakiskola igazgatóságához, mely készségesen közli végzett tanulóinak névsorát, foglalkozását, minősítését s lakását.

□ Lépfene. Udváron Odenwald Henriknek egy darab 5 éves üszője és Hau Henriknek egy 3/4 éves üszőborja hullott el. Egy hó alatt tehát a kis Udvar községben már 5 darab szarvasmarha hullott el lépfenében. s így ez a betegség már járványszerű jellegűt öltött.

□ Felhívás eladó csemegezőlő bejelentésére. A földmívelési miniszterium a következő felhívást adta ki: „Termelőink közül mind többen ültetnek csemegezőlőt, az abból várt nagyobb jövedelmet azonban nem érik el. Abból a célból, hogy a csemegezőlőt venni szándékozók megismerhessék azokat a forrásokat, a honnan csemegezőlőt a termelőktől közvetlenül beszerezhetnek, felhívom a hazai termelőket, hogy várható eladó csemegezőlőkészleteikre vonatkozó adatokat legkésőbb augusztus hó 20-ig jelentsék be, hogy azokat vidékenként csoportosítva, kimutatásba összefoglalva, közzétehessem. Ezen felhívás és bejelentő ív a közönség kényelme szempontjából az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnél (Budapest, Köztelek), az összes vármegyei gazdasági egyesületeknél, valamennyi pince- és szőlőszeti egyesületnél, az összes vincellériskolák igazgatóságainál, a szőlőszeti és borászati felügyelőknél s a földmívelésügyi miniszterium szőlőszeti osztályában kaphatók s egyszerű levelezőlapon foglalt megkeresésre bárkinek megküldetnek. — A bejelentések a m. kir. földmívelésügyi miniszterium VIII/1. osztályához címzendők s legkésőbb augusztus 20-ig beküldendők. Félreértések elkerülése végett megjegyeztük, hogy a jelen felhívás értelmében jelentésköz termelő szőlőkészleteinek eladása tekintetében semminemű irányban sincs lekötve, hanem azt szabadon, belátása szerint legjobb módon értékesítheti, viszont a bejelentés megtételéből a bejelentő sem igényt nem vonhat arra, hogy csemegezőlő-termésének eladását a földmívelésügyi miniszterium magára vállalja, vagy közvetítse. Budapest, 1901. július hóban. Darányi.”

□ A mohács-pécsi vasút kimutatása. Bevételek július 1-től 31-ig 137.739 korona, ehhez a bevételek január 1-től június végéig 819.479 korona. Összesen 957.218 korona.

□ A Dunagőzhajós-társaság kimutatása. Bevételek július 1-től 31-ig: 1.503.377

korona, ehhez a bevételek a hajózás kezdetétől június végéig 6,447 536 korona. Összesen 7,950.913 korona.

TÁVIRATOK.

— **Ismét katonai brutálítás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Nagyikindáról ma délelőtt táviratozzák: **A braganzai herceg, gróf Seyfried, Chotek és Haller** kíséretében tegnap Arad felől Beodrara tartott automobilon, miközben a társaság elhatározta, hogy Nagyikindán pihenőt tart s az éjszakát ott tölti. Nagyikindán kávéházba mentek, honnan a herceg csakhamar visszavonult szobájába. Később az egyik tiszt odament a **Bogdán** polgármester társaságában ülő **Hoffmann** községi tanítóhoz, figyelmeztetve, hogy a **fiksirozással, melyet már hosszabb idő óta folytat, hagyjon fel.** Hoffmann rövidlátásával mentegette magát, miből heves szóváltás, majd tettelegesség támadt, miközben **egyik tiszt Hoffmann-t kezén megsebesítette.** A kinos jelenetnek a rendőrség beavatkozása vetett véget. A tisztek ma reggel vonaton utaztak tovább, mert automobijuk elromlott.

— **Öngyilkos kereskedő.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Weisz Zoltán** budapesti kereskedő, a Damjanich-utcai villamos végállomásánál **egymásután négyszer főbe lőtte magát.** Súlyos sebével a kórházba vitték. Tettének oka ismeretlen.

— **A Hitelbank nyeresége.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Magyar Általános Hitelbank ma kiadott félévi mérlege **egymillió kilencszázhuszonnégyezer kilencszáznyolcvanhat korona 11 fillér** tiszta jövedelmet mutat.

KIR. TÁBLAI ÉRTESÍTŐ.

1901. évi augusztus hó 12-én s köv. napjain elintézett ügyek.

(Rövidítések magyarázata: hh. = helyben hagyva, mv. = megváltoztatva, rmv. = részben megváltoztatva, fo. = feloldva, rend. = rendkívényileg vissza, ms. = megsemmisítve, rms. = részben megsemmisítve, vu. = visszautasítva, hna. = hely nem adatott.)

Szüneti tanács.

Polgári ügyek.

Előadó: *Pilch Antal.*

- V. 2115. Márton Imre s t. — Márton Imre holtta nyilv. — fo.
1510. Pozsgai József — Kaszás Kati s t. öröks. — fo.
III. 2097. Néhai Rausz Antal hagy. — mv.
2098. Néhai Rausz Antal hagy. — mv.
2122. Borovicz és Haisler cég — Konkoli Antal végr. — ms.

Előadó: *Rökk Gyula.*

- V. 2050. Gyenei Györgyné s t. — Marton Antal végr. mszunt. — hh.
III. 1761. Csáktornyai takptár — Spiegel Albert végr. — rend.
1947. Petlanovics János — özv. Beke Ferencné végr. — csat.
1985. Dunaszekcső község urbéresei — Mózes György s t. 2151 k. 30 fill. — hh.
2071. Veszprémi takptár — Török Elemérné s t. végr. — fo.
2082. Veszprémi takptár — Török Elemérné s t. végr. — hh.
2095. Özv. Polk Jánosné s t. — Potz Ádám s t. végr. — hh.
2106. Magyar János s t. — Magyar Flórián végr. — hh.
2107. Magyar János és Flórián — Krammer Teréz s t. végr. — hh.
2128. Horváth Sándor — Koller Imre végr. — mv.

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 1958. Pilcz Albert — Svarcz Róza válóper. — fo.
III. 2033. Reif Károly és Reif Károlyné csődügye. — hh.
2064. Kir. kincstár — Herczeg Mihály végr. — hh.
2066. Dr. Rásky Béla — Kis Horváth János végr. — hh.
2070. Miskolczi Imréné — Gallai József ár. — hh.
2099. Stern Károly — Wiener Miksa ár. — hh.
2094. Dózsa Pál Erzsébet — Dózsa Pál János végr. — rend.

Büntető ügyek.

Előadó: *Cziglányi Béla.*

1018. Feger József s t. hiv. visszaélés és suly. t. sért. — főt. kit.
1020. Özv. Zaratka Istvánné rágal. — főt. kit.

Előadó: *Angyal Pál.*

- V. 1063. Fülöp Ferenc közokir. ham. és sikk. — főt. kit.
1070. Csizmadia István s t. suly. t. sért. — főt. kit.

Elintézésre kintüztött ügyek.

Bejelentések 1901. évi aug. hó 19. s köv. napjaira.

Szüneti tanács.

Polgári ügyek.

Előadó: *Pilch Antal.*

- III. 2136. Özv. Klement Jánosné s t. — Vázsony Emil végr.
2155. Gebauer Károly — Schaub Ödön végr.
2156. Schwarcz Jakab — kk. Krausz Manó végr.
2168. Dóry Dénes hagy.
2169. Imgründ György s t. — Andrássy Lajos végr.
2170. Gruics Ádám — özv. Tadianov Ivánné. öröks.
2172. Eppinger Sándor és fia cég — Berger Károly végr.
2174. Maranics Rajmár — Kovács Ödönne zárlat.

Előadó: *Rökk Gyula.*

- III. 2134. Fuller Jánosné — Weisz Lipót végr.
2157. Abafy Gyula — Kubránszky Ferenc végr.
2183. Sebők Béláné — Sebők Béla végr.
2189. Gergeta Márta — Csellinác Péter végr.
2192. » » » » végr.
2198. Sebők Béláné — Sebők Béla végr.

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 2159. Schvabik Mária — Vukalovics Kálmán válóper.
II. 2111. Farkas Ferenc — Maróczy Jánosné végr.
2120. Sonnenfeld Lajos — Gergics János végr.
2126. Geiszler János — Pekál Zoltán letét.
2133. Tuboly Gyula s t. — Tamás Ádám végr.
2151. Schaumburg Lippe herceg — Mautner Róbert végr.

Büntető ügyek.

Előadó: *Cziglányi Béla.*

- V. 1033. Zsigrai József suly. t. sért.
1035. Pete Tóth Lajos s t. lopás.
1039. Rabb János gond. ok. suly. t. sért.
1090. Dürr József s t. többrendbeli lopás.

Előadó: *Angyal Pál.*

- V. 1073. Bácsi Viktor s t. magánosok elleni erőszak.
1091. Pandur Lajos suly. t. sért.

Laptulajdonos

Felelős szerkesztő

SZAUTTER GUSZTAV **PLEININGER FERENC**

TAIZS JÓZSEF

kiadó.

Hirdetések.

Felső-vámház-utca 60. sz. házban
3 szobából

és

mellékhelyiségekből álló

lakás

bérbeadandó.

Ezen évszázad meglepő találmánya!

Tyukszem és fagybütyök teljesen gyógyítható.

Kés használata, vagy fájdalmat okozó kiégetés nélkül. Miután veszély teljesen ki van zárva. A gyógykezelés 24 óra alatt, gőzkészülék segítségével, anélkül, hogy valakit hivatásában megakadályozna. Látogatásokat kérem lakásomon **Arany-Hajó szálloda I. em. 11. sz.** Rendel d. e. 8—1-ig és d. u. 2—7-ig.

Kik látogatásomat lakásukon óhajtják, a díjazáson kívül minden látogatás á 1 forint.

Lazarovitsch K. Sándor,
vegyész.

7221. sz.

Tkv. 1901.

Árverési hirdetmény.

A pécsi királyi törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Sziebert Nándor pécsi ügyvéd végrehajtató kérvénye folytán a végrehajtási árverés. nevezettnek özv. Nagy Jánosné szül. Geiszl Katalin ht. gyám által képviselt k. k. Nagy Ilona b. sellyei lakos végrehajtást szenvedő elleni 87 kor. ügyvédi munkadíj tőke, ugy csatlakozás folytán Baranya megyei községi és körjegyzők nyugdíj és segélyalapja 200 kor. s jár. Nagy Sándor bar.-sellyei lakos 90 kor. tőke és járulékaiból álló követelésének kielégítése végett az 1881: 60. t.-cz. 144. §. alapján s a 146. §. értelmében a pécsi kir. törvényszék és a szentlőrinci kir. járás-bíróság területén levő s a baranya-sellyei 245. számú betétben felvett I. 1—3. sorsz. 191/1., 196/1., 196/3. hrsz. ingatlanoknak és 121. ö. i. sz. háznak, továbbá 10. sorsz. 1090/2. hrsz. és a 18 sorsz. hat/2148 ad rész legelő illetőségnek k. k. Nagy Ilonát illető 2/24-ed részre, illetve a végreh. törvény 156. §-ának d. pontja alapján Nagy Sándor, Nagy Sára férj. Muszkovics Jánosné illetőségére is tehát ez ingatlanoknak egészére 670 korona becsárban, mint kikiáltási árban elrendeltetvén, az árverés fogantatására határnapul 1901. évi szeptember hó 3. napjának d. e. 11 órája kintüzetett, a mikor is Baranya-Sellye község házában a nyilvánosan megtartandó árverésen a fent elsorolt ingatlanok a legtöbbet ígérőnek kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok fent kitett becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál eléleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóságnál, 1901. évi június hó 16-ik napján.

Kerese

kir. törvszéki bíró.